

NVAO NEDERLAND

TOETS NIEUWE OPLEIDING

WO MASTER

GEGEVENSBECHERMING EN

PRIVACYRECHT

Open Universiteit

ADVIESRAPPORT

16 juni 2022

Inhoud

1	Procedure TNO.....	3
2	Nieuwe opleiding.....	4
2.1	Algemene gegevens.....	4
2.2	Profiel.....	4
2.3	Panel.....	4
3	Oordeel.....	5
4	Sterke punten.....	6
5	Aanbevelingen.....	7
6	Beoordeling.....	8
6.1	Standaard 1: Beoogde leerresultaten.....	8
6.2	Standaard 2: Onderwijsleeromgeving.....	10
6.3	Standaard 3: Toetsing.....	14
6.4	Graad en CROHO-onderdeel.....	16

1 Procedure TNO

Het succesvol doorlopen van een procedure toets nieuwe opleiding (TNO) is een voorwaarde voor erkenning door de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO). Pas na deze kwaliteitstoets kan de instelling de bij de opleiding behorende wettelijk beschermde getuigschriften of diploma's afgeven.

De procedure voor een nieuwe opleiding is iets anders dan voor bestaande opleidingen die al zijn geaccrediteerd. Een TNO is een *plan*beoordeling. Na accreditatie valt ook de nieuwe opleiding onder de reguliere accreditatieprocedure.

Een NVAO-panel van deskundigen toetst de kwaliteit van de nieuwe opleiding tijdens een locatiebezoek aan de universiteit of hogeschool. Een discussie tussen *peers* vormt de basis van de beoordeling en resulteert in een adviesrapport. Informatie over de invulling van het locatiebezoek en een overzicht van het bestudeerde materiaal zijn opvraagbaar bij de NVAO.

De beoordeling is gebaseerd op de standaarden zoals beschreven in het Beoordelingskader voor de beperkte toets nieuwe opleiding van de NVAO (Stcrt. 2019, nr. 3198). Over de standaarden geeft het panel een gemotiveerd oordeel op een driepuntsschaal: voldoet, voldoet ten dele of voldoet niet. Vervolgens geeft het panel een gemotiveerd eindoordeel over de kwaliteit van de opleiding, ook op een driepuntsschaal: positief, positief onder voorwaarden of negatief.

Dit adviesrapport bevat de bevindingen, overwegingen en oordelen van het panel alsook de sterke punten en aanbevelingen. Op basis van dit rapport neemt de NVAO een accreditatiebesluit. Een beknopt adviesrapport is eveneens beschikbaar. De NVAO publiceert beide rapporten.¹

Als gevolg van de beperkende omstandigheden door COVID-19 geldt voor deze toetsing een tijdelijke NVAO-procedure.

Meer informatie over de NVAO-werkwijze en de (tijdelijke) TNO-procedure is te vinden op www.nvao.net.

¹ <https://www.nvao.net/nl/besluiten>

2 Nieuwe opleiding

2.1 Algemene gegevens

Instelling	Open Universiteit
Opleiding	WO-master Gegevensbescherming en Privacyrecht
Variant	DEELTIJD
Graad	Master of Laws (LL.M)
Afstudeerrichting	n.v.t.
Locatie	Heerlen
Studieomvang	60 EC ²
CROHO ³	Recht

2.2 Profiel

De Open Universiteit biedt de tweejarige wo-masteropleiding Gegevensbescherming en Privacyrecht aan in deeltijd met een normatieve studiebelasting van 30 EC per jaar. De opleiding is toegankelijk voor studenten met een WO-bachelor Rechtsgeleerdheid of -via een schakelprogramma- een HBO-rechten opleiding. Sneller of langzamer studeren is mogelijk. De opleiding wordt in het Nederlands aangeboden. Het onderwijs volgt het onderwijsmodel van de OU met activerend afstandsonderwijs, geflankeerd door gerichte sessies in één studieceterium – het nieuwe studieceterium in Amsterdam. De opleiding werkt in het onderwijs samen met het werkveld. Deze opleiding focust op gegevens- beschermingsrecht in de Nederlandse rechtspraktijk en voldoet aan het Domeinspecifieke Kader Rechtsgeleerdheid (DKR)⁴. Afgestudeerden van de opleiding voldoen eveneens aan het Convenant Civiel Effect (CCE)⁵ als zij beschikken over een juridisch bachelordiploma dat hieraan voldoet. De master is een generalistische opleiding met een focus op gegevensbescherming en privacyrecht als eigenstandig domein. De master biedt de afgestudeerde een stevige academische basis om in dit domein als jurist aan de slag te gaan.

2.3 Panel

1. **prof. dr. Yves Jorens** (voorzitter): Hoogleraar (European) Social Security Law Ghent University;
2. **prof. mr. Mireille (M.M.) van Eechoud** (lid) : Onderwijsdirecteur Amsterdam Graduate School of Law (AGSL) Universiteit van Amsterdam;
3. **mr. Karlijn Landman** (lid): (student-lid) volgt een post-initiële master tot wetgevingsjurist bij de Academie voor Wetgeving.

Ondersteuning

- drs. Suzanne van Meerten, secretaris;
- Lotte Ninaber van Eijben MSc, NVAO-beleidsmedewerker en procescoördinator.

Locatiebezoek (online) 13 mei 2022

² European Credits

³ Centraal Register Opleidingen Hoger Onderwijs

⁴ Domeinspecifieke Kader Rechtsgeleerdheid, Raad van Decanen Rechtsgeleerdheid, Utrecht 2015.

⁵ Convenant Civiel Effect, 22 maart 2016

3 Oordeel

Het NVAO-panel oordeelt positief over de kwaliteit van de master Gegevensbescherming en Privacyrecht van de Open Universiteit.

Het panel is ervan overtuigd dat de master Gegevensbescherming en Privacyrecht zijn plaats in de academische wereld zal verwerven. De opleiding voldoet aan het Domeinspecifieke Kader Rechtsgeleerdheid en het Convenant Civiel Effect. De opleiding is Nederlandstalig maar zal ook zeker sterk staan in een internationale context.

De opleiding heeft een breed, generalistische programma met een focus op het domein van gegevensbescherming en privacyrecht. De behoefte aan een dergelijke opleiding op academisch niveau is groot. Het programma slaat een brug tussen het juridische en technologische domein; dit maakt de opleiding uniek. Daarbij is sprake van een consistente samenhang tussen de doelstelling, de uitwerking naar leerdoelen en de diverse cursussen en hun inhoud. Het panel acht het van belang dat de opleiding dit unieke karakter in de informatievoorziening voldoende helder maakt voor de student.

Er is sprake van een vruchtbare wisselwerking tussen het werkveld en de opleiding. Het werkveld is betrokken bij de initiatie, in de uitwerking van het programma en bij de uitvoering in de vorm van gastcolleges en docentschappen.

De onderwijsleeromgeving is goed ingebed in de structuur, de kwaliteitszorgcyclus en de onderwijsvisie van de Open Universiteit. De uitwerking van het toetsbeleid met een grote variatie aan toetsvormen en uitgewerkte toetsprofielen en toetsmatrijzen mag dienen als voorbeeld.

De opleiding wordt gedragen door een grote gedrevenheid en enthousiasme op verschillende niveaus: management, docenten en (centrale) staf. Er is formatie beschikbaar van docenten uit verschillende disciplines van ruime omvang en adequaat niveau. Een sterk en gemotiveerd kernteam staat voor de opleiding. Er is bereidheid tot investering; dit zal ook nodig zijn voor de uitvoering en verdere ontwikkeling van de opleiding zeker bij een zeer wel mogelijk succes en snelle groei. Coördinatie en Communitybuilding zijn essentieel voor de borging en de verdere ontwikkeling van het programma binnen dit dynamische domein.

Standaard	Oordeel
1 Beoogde leerresultaten	voldoet
2 Onderwijsleeromgeving	voldoet
3 Toetsing	voldoet
Eindoordeel	positief

4 Sterke punten

Het panel constateert de onderstaande sterke punten.

1. Afstemming werkveld - De beoogde leerresultaten zijn vormgegeven in een programma dat voldoet aan het referentiekader rechtsgeleerdheid en het convenant civiel effect. De opleiding mag daarmee rekenen op een groot maatschappelijk draagvlak.
2. Consistentie- Leerresultaten, programma en onderwijsvormen zijn consistent en van het beoogde academische niveau. De inhoud van de verschillende programmaonderdelen weerspiegelen de brede en generalistische focus op het domein gegevensbescherming en privacyrecht.
3. Betrokken werkveld - De betrokkenheid van het werkveld bij het initiatief tot oprichting van deze opleiding is groot; het benadrukt het belang van het brede, generalistische programma.
4. Het team - De opleiding steunt op een sterk gedreven en betrokken multidisciplinair team; de formatieomvang is toereikend. Het management is zeer bereid te investeren bij eventuele groei van de opleiding.
5. Inbedding in de instelling – de opleiding is goed ingebed in de structuur en de kwaliteitszorg van de Open Universiteit.
6. Toetsing - De uitwerking van het toetsbeleid en de toetsing is van goed niveau. De aanwezigheid van uitgewerkte toetsprofielen en matrijzen vormen een waarborg voor een goede weging en samenhang met de inhoud van het programma.

5 Aanbevelingen

Met het oog op de verdere ontwikkeling van de opleiding doet het panel een aantal aanbevelingen. Deze aanbevelingen doen geen afbreuk aan het positieve oordeel over de kwaliteit van de opleiding.

1. Generalistisch en breed programma - zorg voor een goede informatievoorziening voor komende studenten over de beoogde leerresultaten en daarmee het brede en generalistische karakter van de opleiding.
2. Inbedding nieuwe docenten - zorg voor een goede introductie en instructie van nieuwe docenten in de structuur en onderwijsvorm van de Open Universiteit bij groei van de opleiding.
3. Bewaking programma - houd als management de vinger aan de pols om de consistentie van het programma te bewaken bij groei van de opleiding.
4. Het is belangrijk erover te waken dat er voldoende variëteit in de toetsing wordt gewaarborgd en dat er voldoende tijd wordt uitgetrokken voor feedback in formatieve toetsing, hetgeen gezien het afstandsonderwijs van bijzonder belang is.
5. Betrokkenheid alumni en werkveld - betrek bij de voorgenomen community building niet alleen studenten en docenten maar ook toekomstige alumni en het werkveld om toekomstige ontwikkelingen in het werkveld tijdig te signaleren.

6 Beoordeling

6.1 Standaard 1: Beoogde leerresultaten

De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld en het vakgebied en op internationale eisen.

Oordeel: voldoet.

Bevindingen en overwegingen

Doelstelling en leerresultaten

De WO-masteropleiding Gegevensbescherming en Privacyrecht bereidt studenten voor op een functie als jurist in dat domein. De opleiding heeft een studieduur totaal 60 EC verdeeld over van 2 jaar van 30 EC. De opleiding is Nederlandstalig. De Open Universiteit (OU) bedient met zijn opleidingen overwegend werkenden: ongeveer 80-90% van de instroom werkt in loondienst of als zelfstandige. Ook de masteropleiding Gegevensbescherming en Privacyrecht verwacht een instroom voornamelijk uit deze groep.

De opleiding voldoet aan het Domeinspecifieke Kader Rechtsgeleerdheid (DKR) en het Convenant Civiel Effect (CCE). Afgestudeerden die het juiste juridische traject (via een voorafgaande WO bachelor dan wel via een Schakelprogramma van 60 EC na een HBO bachelor) hebben doorlopen, voldoen hier als gevolg ook aan. Zij verschaffen zich daarmee toegang tot de 'togaberoepen'.

Het DKR schrijft voor dat een juridische masteropleiding minimaal één of meer verdiepende vakken bevat van gezamenlijk substantiële omvang op het terrein van het Nederlands privaatrecht, strafrecht, staats- en bestuursrecht of Europees recht. De opleiding doorkruist rechtsgebieden als het publiek recht, privaatrecht en Europees recht. Daarmee voldoet de opleiding aan de civiel effect eis. De opleiding Gegevensbescherming en Privacyrecht biedt ook verdieping bij in het bijzonder staatsrecht, Europees recht, internationaal recht, strafrecht en privaatrecht. Ook de historische context en maatschappelijke functie van privacyrecht evenals ethische en filosofische aspecten krijgen aandacht.

De opleiding is daarmee een brede, generalistische opleiding die gegevensbescherming en privacyrecht benadert als een eigenstandig rechtsgebied. De opleiding verbindt dit juridische domein aan dat van de nieuwe technologieën rond informatica en datamanagement; deze zijn tenslotte de aanjager van de huidige privacyvraagstukken. Deze verbinding komt tot stand in samenwerking met de faculteit Bètawetenschappen van de OU. De opleiding beoogt met een brede, generalistische juridische invulling privacyjuristen af te leveren die in staat zijn om op een academisch niveau te komen tot onderzoek, beoordeling en advies. Zij moeten daarbij in staat zijn een brug te slaan tussen het juridische domein en het technologische domein.

Iedere opleiding vraagt om inhoudelijke keuzes in de beoogde leerresultaten. Niet zelden leiden deze keuzes tot bedenkingen tegen ontbrekende thema's en specialisaties. Deze leefden ook bij het panel. Het panel stelt vast dat de keuzes afdoende zijn bediscussieerd binnen het team, ook in samspraak met het werkveld. Tijdens de gesprekken heeft het team vragen en tegenwerpingen van het panel adequaat beantwoord. Het panel acht de keuzes onderbouwd en waardeert de gevolgde benadering. Het is verleidelijk te kiezen voor

specifieke thema's en specialisaties binnen het domein. De opleiding merkt op dat een groot aantal -veelal commerciële- aanbieders hierin echter al voorzien. De opleiding is bovendien Nederlandstalig en daarmee aantrekkelijk voor een grote potentiële instroom. Binnen het domein zijn al vele functionarissen van diverse specialismen en op verschillende niveaus werkzaam. Deze opleiding biedt de student de mogelijkheid om zich te ontwikkelen tot de in het privacydomein breed opgeleide academicus. Deze ontbreekt tot nu toe. Het panel acht het wel van belang dat deze brede generalistische benadering helder wordt gemaakt voor aankomende studenten. Gezien het feit dat deze vaak al werken in het domein, verwachten zij wellicht eerder een verdergaande specialisatie.

Oriëntatie en niveau

De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn geformuleerd volgens de vijf Dublin-descriptoren⁶. De wetenschappelijke oriëntatie van de master wordt gegarandeerd doordat het onderwijs is gebaseerd op de laatste stand van zaken in het onderzoek van de sectie Gegevensbescherming en Privacyrecht van de OU. De kwaliteit van de docenten is een verdere waarborg (zie standaard 2).

De opleiding verwacht van de studenten dat zij onderzoek doen op masterniveau en daarvan schriftelijk verslag doen. Diverse onderdelen van het programma stimuleren en ontwikkelen het eigenstandig onderzoek en de reflectie daarop. In alle schrijf- en onderzoeksvakken komt wetenschappelijke integriteit aan de orde zoals vastgelegd in de Nederlandse Gedragscode Wetenschappelijke Integriteit.⁷ Het panel is overtuigd van het niveau en oriëntatie van de opleiding.

Het werkveld

De Open Universiteit richt zich bij uitstek op de werkende student en wil met haar opleidingen voldoen aan een maatschappelijke behoefte en vraag van de arbeidsmarkt. Het werkveld is betrokken in de diverse fasen van de opleiding Gegevensbescherming en Privacyrecht. Het initiatief om te komen tot een brede, academische opleiding op het domein van privacyrecht is een directe wisselwerking geweest tussen de OU en vertegenwoordiging van het werkveld; in het bijzonder de Autoriteit Persoonsgegevens (AP). Deze constateert dat met de invoering in 2018 van de Algemene Verordening Persoonsgegevens (AVG) nog onvoldoende aandacht is geweest voor een gedegen opleiding voor functionarissen in dit domein.

Het werkveld heeft daarom grote behoefte aan werknemers die op het juiste niveau kunnen acteren als adviseur voor bestuurders en managers. Zij moeten gaan bijdragen aan de oplossing van huidige en toekomstige privacy-vraagstukken in de operatie. Het werkveld is voorts betrokken bij de bepaling van de beoogde leerresultaten en de uitvoering van het onderwijs.

Het panel constateert in de gesprekken dat de bijval voor de gekozen doelstelling groot is, namelijk een brede, generalistische opleiding met de focus op het domein gegevensbescherming en privacy. Er is vooral behoefte aan afgestudeerden die het hele speelveld kunnen overzien en daarbij de brug kunnen slaan vanuit het rechtsgebied naar de impact van nieuwe technologieën en vice versa. Juist het gebrek daaraan heeft volgens het

⁶ De vijf Dublindescriptoren: Kennis en inzicht, Toepassing van kennis en inzicht, Oordeelsvorming, Communicatie, Leerwaardigheden.

⁷ Nederlandse Gedragscode Wetenschappelijke Integriteit, NWO 2018.

werkveld al tot veel 'privacyongelukken' geleid. Eventueel gewenste specialisaties kan de afgestudeerde later ontwikkelen afhankelijk van de specifieke taakstelling en werkomgeving.

Het werkveld voorziet de komende jaren honderden arbeidsplaatsen op te willen vullen op het niveau van de opleiding. Het panel begrijpt deze behoefte en onderkent het belang van doelstelling van deze opleiding. Het is overtuigd geraakt van het belang van een opleiding op academische niveau en in het bijzonder een opleiding waarin de wisselwerking tussen recht en technologie accent krijgt. Traditioneel zijn juristen overwegend wat huiverig voor technologie en zijn technici weinig juridisch onderlegd. Deze opleiding legt een verbinding tussen deze twee werelden. Hiermee krijgt de opleiding een uniek karakter. De opleiding dient erover te waken dat evoluties in gegevensbescherming en privacy verder in acht worden genomen waarbij eventueel naar de toekomst toe wijzigingen in het programma niet uitgesloten zijn. Omwille van deze reden is verdere betrokkenheid van het werkveld ook naar de toekomst toe wenselijk. De oprichting van een adviesraad met vertegenwoordigers van het werkveld kan als een klankbord functioneren.

Samenvattend is het panel positief over de doelstelling en leerresultaten alsmede over het niveau en de oriëntatie. De opleiding voldoet aan de DKR en geeft Civiel Effect. De keuze om Gegevensbescherming en Privacyrecht te zien als een eigenstandig domein en daarop de focus te houden in wisselwerking met het werkveld is afdoende onderbouwd. Het panel verwacht dat de opleiding met deze focus en keuze van leerresultaten zich spoedig een stevige positie in het academische landschap zal verwerven. Het panel herkent de noodzaak van een brede, generalistische opleiding die een stevige academische basis vormt en ziet deze opleiding hieraan voldoen. Mogelijk is deze keuze echter niet op voorhand duidelijk voor aankomende studenten. Zij verwachten wellicht een meer specialistische benadering. Daarom benadrukt het panel het belang van een goede voorlichting aan aankomende studenten over de aard en focus van de opleiding. Met de juiste voorlichting weten studenten wat zij van de opleiding wel en niet mogen verwachten en welke plek zij in het werkveld zullen innemen.

6.2 Standaard 2: Onderwijsleeromgeving

Het programma, de onderwijsleeromgeving en de kwaliteit van het docententeam maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde leerresultaten te realiseren.

Oordeel: voldoet.

Bevindingen en overwegingen

Programma

De opleiding Gegevensbescherming en Privacyrecht is ingebed in de onderwijsvisie van de Open Universiteit. Deze onderwijsvisie kenmerkt zich door een open en flexibel karakter, waarbij studenten grotendeels tijd-, tempo- en plaatsafhankelijk kunnen studeren. Activerend afstandsonderwijs staat centraal. Studenten van de OU betalen per cursus. Het programma is daarom geheel volgens de traditie van de OU modulair opgebouwd uit onderwijseenheden die als cursus worden aangeboden. Het programma omvat 6 cursussen waarvan één keuzecursus (uit twee opties) van elk 7,5 EC. Het wordt afgesloten met een scriptie van 15 EC. Het panel kende aanvankelijk vragen over de omvang en volgorde van de diverse onderdelen. Flexibiliteit is echter een groot goed in de opleidingen van de OU. Daarom hanteert de opleiding een vaste omvang van 7,5 EC voor iedere cursus om

uitwisseling met andere opleidingen zo veel mogelijk te faciliteren. Daarbij heeft onderzoek binnen de OU vastgesteld dat 7,5 EC de optimale omvang is om het relatief hoge studietempo van 30 EC per jaar te halen. Ook de volgorde waarin de student de cursussen volgt, staat niet (volledig) vast. De student stelt samen met een studieadviseur bij aanvang van de opleiding een persoonlijk studieplan op gebaseerd op het normrooster. Het panel acht daarmee zijn vragen beantwoord.

De beoogde leerresultaten zijn vertaald naar de verschillende cursussen in termen van leerdoelen, vakken en inhoud. Het programma bevat een uiteenzetting van de diverse rechtsgebieden vanuit het perspectief van privacy en rechtsbescherming. Het bevat een uitdieping van de verschillende aspecten zoals 'persoonsgegevens', 'verwerking' en 'verschillende actoren' evenals de aspecten 'rechten, handhaving en toezicht'. Het recht op privacy wordt ook onder de loep genomen vanuit historisch, ethisch, filosofisch en mensenrechtelijk perspectief. De juridische gevolgen van de inzet van nieuwe technologieën komt aan de orde bij alle cursussen maar ook in een aparte cursus over dit thema evenals in de cursus E-privacy. Bescherming van persoonsgegevens in een privaatrechtelijke dan wel strafrechtelijke context zijn de twee keuzevakken; de student kiest hieruit één vak.

Het panel herkent de beoogde focus op gegevensbescherming en privacyrecht in de verschillende vakken. In de gesprekken stelt het panel aan de orde de mogelijkheden tot ontwikkeling van meer specialistische onderdelen binnen het domein. De opleiding kiest ervoor deze uit te werken op het moment dat de opleiding in de basis voldoende uitontwikkeld is en input is verzameld van studenten. Daarbij noemt de opleiding de mogelijkheid van meer keuzecursussen dan wel postdoctoraal aanbod.

Het panel stelt concluderend vast dat de uitwerking van de leerresultaten naar programma, cursussen en inhoud van vakken consistent is. Het programma weerspiegelt de beoogde generalistische benadering.

Naast de disciplinaire inhoud bevat de opleiding ook elementen die bijdragen aan de academische vorming van de student. De ontwikkeling van de academische vaardigheden vindt haar afronding in het schrijven van een scriptie. Uit het aangeleverde materiaal kon het panel aanvankelijk geen leerlijn vaststellen in de verschillende programmaonderdelen die moet leiden tot deze vorming. In de gesprekken is toegelicht hoe verschillende elementen hieraan bijdragen: feedback, peer feedback, papers, presentaties, (advies) rapporten. Studenten ontwikkelen zo gaandeweg vaardigheden als het innemen en onderbouwen van een standpunt, reflectie en oordeelsvorming, het doen van onderzoek. De opleiding stelt daarbij steeds dezelfde eisen waarmee de student een helder beeld krijgt van zijn ontwikkeling in academische vaardigheden. Specifiek is de cursus waarin het historisch, ethisch, filosofisch en mensenrechtelijk perspectief van het recht op privacy aan de orde komt, genoemd. Ethiek en filosofie zijn volgens de opleiding bij uitstek vakken waarin academische vorming plaatsvindt. Tot slot ontwikkelt de faculteit doorheen alle masteropleidingen de cursus 'Mastervaardig'. Deze is specifiek gericht op de ontwikkeling van de academische vaardigheden. Concluderend beschouwt het panel de academische vorming voldoende gewaarborgd in het programma mede door de kwaliteit van de gebruikte wetenschappelijke literatuur en de kwaliteit van het onderwijsteam. Een verduidelijking van deze leerlijn met name voor studenten acht het panel gewenst.

Onderwijsleeromgeving

Toelaatbaar tot de opleiding zijn studenten met een WO-bachelor rechtsgeleerdheid of een HBO-bachelor HBO-recht via een door de OU aangeboden schakelprogramma. De studenten van de OU zijn voor 80%-90% werkend en studeren in deeltijd en op afstand. Het onderwijsmodel van de OU is daarop ingericht: het is flexibel, stimuleert actief studiegedrag met structuur en begeleiding. De opleiding Gegevensbescherming en Privacyrecht accentueert dit model op vijf punten. Deze punten (cursief weergegeven) zijn als volgt toe te lichten.

De studenten krijgen minimaal 45 minuten *begeleiding* per leereenheid/ per onderwijsweek. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van de digitale leer-werkomgeving (DLWO) yOUlearn. Deze is specifiek voor de OU ontwikkeld. De docent begeleidt de student door het programma aan de hand van podcasts, opgenomen hoorcolleges, kennisclips en virtuele werkgroepen. Daarnaast is er begeleiding in de vorm van feedback, Q & A in het discussieforum van yOUlearn.

Op de vraag van het panel waarin yOUlearn zich onderscheidt van andere platforms die collega- universiteiten gebruiken benadrukt de opleiding de gebruiksvriendelijkheid van het systeem en de mogelijkheden tot interactie tussen student en docent en studenten onderling. De DLWO biedt bovendien een goed werkend multimediaal platform. Daartoe stimuleert de OU ook de ontwikkeling en productie van eigen film- en geluidsmateriaal door de inzet van een goed bezet Mediateam. Zo ontwikkelt de OU voor serious games filmmateriaal waarin eigen docenten acteren. De opleiding Gegevensbescherming en Privacyrecht heeft ook de ambitie deze complexe praktijksimulaties te ontwikkelen. Het panel ziet dat de opleiding de mogelijkheden van de DLWO goed benut. Het panel betreurt het wel dat het geen voorbeelden van gepersonaliseerde ondersteuning en feedback kon zien als gevolg van privacyregels [sic!].

Daarnaast kent de opleiding *fysieke begeleidingsbijeenkomsten* in een studiecentrum. De opleiding Gegevensbescherming en Privacyrecht heeft gekozen voor het studiecentrum Amsterdam vanwege de centrale ligging en de verwachte geografische herkomst van de studenten. De opleiding beoogt met de fysieke bijeenkomsten ook te komen tot communityvorming van studenten en docenten. De beoogde oprichting van een studievereniging draagt hieraan verder bij. De opleiding zal voorts nauw *samenwerken met de beroepspraktijk*. Deze samenwerking krijgt vorm door gastlezingen, simulaties en onderzoeksopdrachten. Het panel ondersteunt de communityvorming en de wisselwerking met het beroepenveld.

Tot slot voeren een studieadviseur en een lid van de academische staf met iedere student een *intakegesprek* en *halfjaarlijkse voortgangsgesprekken*.

Feedback

De opleiding is ingebed in de structuur en de kwaliteitszorgcyclus van de OU. Het panel acht daarmee de formele kwaliteitszorg binnen de OU adequaat gewaarborgd. Het benadrukt wel het belang van de informele betrokkenheid van studenten, alumni en het werkveld. Dit is vooral van belang om toekomstige ontwikkelingen in het werkveld te signaleren. Dit kan vorm krijgen in laagdrempelige feedback mogelijkheden, fysiek of digitaal en via de voorgenomen community vorming. Het panel hecht belang aan frequente kortcyclische en laagdrempelige feedback en interactie. De opleiding voert daarbij aan dat zij rekening houden met de kenmerken van de werkende deeltijd student: deze verkiest een grote mate van

flexibiliteit en heeft weinig tijd beschikbaar om veelvuldig in dergelijke activiteiten te participeren.

Docenten

De nieuwe masteropleiding maakt deel uit van de faculteit Rechtswetenschappen binnen de OU. De opleiding beschikt over een ruime formatie voor de ontwikkeling en uitvoering van het onderwijs en de inhoudelijke begeleiding van de studenten. Het team bestaat uit hoogleraren, universitair hoofddocenten, universitair docenten en docenten. Het team staat onder leiding van de in juli 2021 benoemde hoogleraar Gegevensbescherming en Privacyrecht. Met uitzondering van de docenten zijn allen gepromoveerd. Alle wetenschappelijke medewerkers zijn voorts in het bezit van de Basiskwalificatie Onderwijs (BKO) of moeten deze binnen twee jaar behalen. De docenten voeren voorts op hoog niveau fundamenteel onderzoek uit en publiceren hierover. Het team is multidisciplinair; daarbij zijn ook medewerkers aangetrokken gespecialiseerd in het recht met betrekking tot de bescherming van persoonsgegevens. Volgens de normen van de OU besteedt de wetenschappelijke staf gemiddeld 30 % van de tijd aan onderzoek en 70% aan onderwijsbegeleiding en -ontwikkeling.

Het panel stelt vast dat het team van het juiste kwalitatieve niveau is en waardeert de multidisciplinaire samenstelling. De kwaliteit van de docenten is een verdere waarborg voor de wetenschappelijke oriëntatie van het programma. Het panel stelt daarbij wel de vraag in hoeverre docenten ook voldoende geëquipeerd zijn om het activerende afstandsonderwijs vorm te geven dat kenmerkend is voor de opleiding en de OU als geheel. In de gesprekken raakt het panel ervan overtuigd dat de OU over een stevige structuur en centrale staf beschikt die (nieuwe) docenten ondersteunt in hun ontwikkeling specifiek op het verzorgen van afstandsonderwijs. Zo zijn vanuit het Expertisecentrum Onderwijs (ECO) van de OU didactisch adviseurs beschikbaar om (nieuwe) docenten bij te staan bij de ontwikkeling en uitvoering van het onderwijs volgens de visie van de OU. De OU heeft ook een redactieteam dat ondersteunt bij de redactie van teksten voor de DLWO. Daarnaast is deze vorm van onderwijs altijd de core business van de OU geweest er zijn dan ook veel ervaren teamleden aanwezig. Deze kunnen als mentor kunnen fungeren voor nieuwe docenten.

De opleiding beschikt initieel over 4,9 fte onderwijscapaciteit en daarbij 1,2 fte voor scriptiebegeleiding bij een instroom van 50 studenten per jaar. Het panel acht dit zeker toereikend. Daarbij heeft het panel een grote bereidheid vastgesteld bij het management van de OU om verder te investeren in deze opleiding bij groei. De zorg van het panel over een nog uitstaande vacature van 0,7 fte kon de opleiding wegnemen met de toelichting dat de uitvoering van het onderwijs niet afhankelijk is van deze vacature. Deze is bedoeld ter verlichting van coördinatietaken.

Aan de opleiding is verder een aantal docenten verbonden met een kleine aanstelling. Deze zijn ook verbonden aan het werkveld. Dit leidde tot vragen bij het panel over het commitment van deze docenten. De opleiding heeft toegelicht dat deze docenten veelal een (grotere) aanstelling bij de faculteit hebben en dus voor een deel van deze aanstelling ingezet worden bij de opleiding. De OU streeft er bewust naar docenten volledig aan zich te binden. De OU reserveert daarom kleine aanstellingen voor docenten op zeer specifieke thema's dan wel vertegenwoordigers van het werkveld met affiniteit met het onderwijs. Daar speelt het risico van een mogelijke dubbele loyaliteit niet. Hiermee creëert de OU betrokkenheid en flexibiliteit bij groei.

Naam van de opleiding

De naam van de WO-master Gegevensbescherming en Privacyrecht geeft eenduidig de focus aan van de opleiding op de verschillende rechtsgebieden. De opleiding beschouwt Gegevensbescherming en Privacyrecht als eigenstandig domein. De relatie met het technologische domein is gelegd in het begrip gegevensbescherming. In de gesprekken is de naamgeving niet expliciet aan de orde geweest: de naam roept geen vragen op bij het panel. Gezien het brede en generalistische karakter van de leerresultaten van de opleiding, is de naam voor de hand liggend.

Samenvattend oordeelt het panel positief over de onderwijsleeromgeving. De leerresultaten zijn helder vertaald in het programma en naar de inhoud van de verschillende cursussen. Het panel ziet daarbij een consistente lijn. De disciplinaire inhoud is volgens het panel van wetenschappelijk niveau. De academische vorming is geborgd; het panel benadrukt daarbij wel het belang van een verduidelijking van deze leerlijn. De onderwijsleeromgeving is een vanzelfsprekende afspiegeling van het onderwijsmodel van de OU. De begeleiding van de student is verankerd in de DLWO. Fysieke bijeenkomsten in het studiecentrum, de studievereniging en de daarmee beoogde communityvorming versterken deze verder. De kwaliteitszorg is adequaat geregeld binnen de formele kaders en de structuur van de OU. Het panel is ervan verzekerd dat de opleiding beschikt over een betrokken team van toereikende omvang en kwaliteit. Het panel juicht de betrokkenheid van het werkveld toe. Tegelijkertijd vraagt het panel te waarborgen dat docenten met hoofdzakelijk wortels in het werkveld zich blijven conformeren aan de doelstelling en inhoud van het programma. Dit gegeven de dynamische en politieke context van het domein.

6.3 Standaard 3: Toetsing

De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

Oordeel: voldoet.

Bevindingen en overwegingen

Kaders voor toetsing

De OU beschikt over een universitair toetskader⁸ dat is gebaseerd op wettelijke, maatschappelijke en politieke kaders zoals weergegeven in de WHW, het NVAO-accrediteerkader en de Onderwijs- en Examenregeling van de OU (OER). Dit kader bevat de visie op toetsen, de toetsorganisatie, toetsprocedures en het toetsproces. Verder bevat het kader de toetsborging en de beschrijving van taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden. Daarnaast hanteert de faculteit Rechtswetenschappen een visie op toetsing vastgelegd in het facultair toetsbeleidsplan. Dit plan beschrijft welke toets- en beoordelingsinstrumenten de opleidingen binnen de faculteit hanteren. Ook krijgen toetsfraude en docentprofessionalisering hierin aandacht.

Het toetsprogramma van de opleiding Gegevensbescherming en Privacyrecht sluit aan op zowel het facultaire toetsbeleid en het universitaire kader. De opleiding heeft beschreven hoe

⁸ Toetskader Open Universiteit, 2020

de wijze van toetsen samenhangt met de leerdoelen van de cursus, de opleidingsleerlijnen en de eindkwalificaties.

Voor iedere tentamenvorm is er een tentamenprofiel uitgewerkt. Dit beschrijft de inhoud en vorm van het tentamen en tevens de te toetsen leerdoelen. De samenstelling, de beoordeling en cesuur is ook opgenomen in dit profiel. Het profiel wordt vastgesteld voor de duur van een academisch jaar om de consistentie te garanderen. Daarnaast is per vak een toetsmatrijs ontwikkeld waarin beschreven is wat de verdeling en weging van de leerstof zijn. Een vroegtijdige ontwikkeling en uitwerking van de toetsen is een voorwaarde gezien het flexibele karakter van de opleiding. Het aangeleverde materiaal vormt voor het panel bewijs dat de opleiding hieraan consciëntieus uitvoering geeft. Het panel acht hiermee toetskader goed uitgewerkt als waarborg voor de kwaliteit van het systeem van toetsing.

Toetsprogramma

Een summatieve toets vormt de afsluiting van elke cursus. De opleiding benut verschillende toetsvormen zoals open vragen en verschillende soorten opdrachten. Drie van de vier summatieve opdrachten zijn individueel, er is één groepsopdracht waarbij de individuele bijdragen worden gespecificeerd en beoordeeld. Het programma bevat verschillende formatieve toetsen om zich voor te bereiden. Daarbij besteedt de opleiding specifieke aandacht aan de voorbereiding op presentaties. Dit gebeurt door ondersteunend onderwijs maar ook de vaste set criteria die de opleiding in de beoordeling hanteert, draagt daaraan bij. De opleiding wil daarbij ook in de toekomst peer feedback in zetten waarbij zij studenten eerst op deze rol voorbereidt.

Het panel waardeert de variatie aan toetsen. Het panel betwijfelt of het in het programma opgenomen multiple choice-tentamen wel past in een masteropleiding. Het opstellen vereist specifieke deskundigheid van de toetsontwikkelaar, zeker als men ook wil toetsen op hogere cognitieve niveaus passend bij een masteropleiding. De opleiding geeft aan deze specifieke deskundigheid ook daadwerkelijk in huis te hebben en in te zetten. Dit neemt deze twijfel bij het panel weg. Het panel vindt het belangrijk dat er voldoende variëteit en voldoende feedback wordt voorzien in formatieve toetsing, hetgeen gezien het afstandsonderwijs van bijzonder belang is. Het panel wilde weten in hoeverre de voorbereiding in de vorm van standaarduitwerkingen toereikend is en de opleiding in staat is bij grote studentaantallen te voorzien in individuele feedback. De opleiding geeft aan dat studenten in meerderheid niet om meer terugkoppeling vragen.

Een docent of een tutor beoordeelt toetsen aan de hand van vastgelegde beoordelingscriteria. Deze zijn toegankelijk voor de studenten. Studenten mogen kiezen een tentamen af te leggen op locatie of online. In het laatste geval zet de opleiding online proctoring in om fraude te bestrijden. Het team bespreekt uitzonderlijke scores en twijfelgevallen. Bij de analyse van de toetsresultaten van de studenten is een toetsdeskundige van het ECO betrokken voor de analyse van de resultaten. Tevens beoordeelt het ECO of de kwaliteit van de toets voldoende is en de leerdoelen zijn afgedekt. Nieuwe docenten werken samen met een ervaren beoordelaar.

Het scriptietraject bestaat uit het voeren van een onderzoek en het schrijven van een onderzoeksverslag en wordt afgesloten met een eindgesprek. De student beschikt hierbij over een begeleider. Een examiner beoordeelt de scriptie en het eindgesprek als één geheel aan de hand van een specifiek beoordelingsformulier. De begeleider kan -bij blijvend bezwaar

tegen de beoordeling- een verzoek indienen voor een tweede beoordeling. Het panel acht deze procedure begrijpelijk maar signaleert dat de beschrijving van deze procedure niet volledig consistent beschreven is in het aangeleverde materiaal (zie bv. blz. 17 en 163 van het dossier).

Plagiaat en Fraudebestrijding

De opleiding spant zich in om plagiaat en fraude tegen te gaan. Dit vormt een belangrijk thema in het gesprek over toetsing. De opleiding past proctoring toe als studenten tentamens afleggen buiten de locatie van de OU. Daarnaast voert de opleiding een plagiaatscan uit met antiplagiaat software en bespreekt de begeleider tussenproducten van de scriptie. Voor groepsopdrachten zijn studenten verplicht een logboek bij te houden waarin zij de individuele bijdragen registreren. De begeleider controleert dit logboek regelmatig. Tot slot eist de examencommissie dat opdrachten geregeld worden geactualiseerd of vervangen. Het panel uit daarbij zijn zorg over de mogelijkheid van fraude bij producten als papers. Er bestaan voor studenten steeds meer mogelijkheden om ondersteunende diensten af te nemen, of zelfs volledige papers te laten schrijven door commerciële bureaus. Controle van tussenproducten in persoonlijke gesprekken kan een manier zijn om de authenticiteit van het werk te helpen verzekeren.

Commissie voor de examens

De formele borging van de kwaliteit van de examens is belegd bij de centrale examencommissie. Deze is verantwoordelijk voor de kwaliteit en uitvoering van de tentaminering van de opleiding. De commissie bestaat uit de voorzitter van de facultaire examenkamers aangevuld met een toetsdeskundige en een algemene voorzitter. De examencommissie benoemt voor iedere cursus een eerste en tweede examinerator. De commissie stelt ook de eisen ten aanzien van de toetsdeskundigheid van deze examineratoren vast. Het fraudebeleid is vastgelegd in het reglement van de examencommissie. Verder dienen de examineratoren uiterlijk zes weken voor aanvang van de cursus het tentamenprofiel en de toetsmatrijs bij de commissie aan te leveren. Het panel acht de formele borging van de examens adequaat.

Samenvattend stelt het panel vast dat de toetsing in de opleiding stevig is verankerd in het toetsbeleid van de OU en de facultaire kaders. Het panel waardeert de variatie in toetsvormen. Het panel is onder de indruk van de uitwerking van de tentamens in profielen en matrijzen. De noodzaak van vroegtijdige uitwerking van de toetsen bij flexibel afstandsonderwijs draagt bij aan de kwaliteit. Dit maakt een beoordeling door het ECO mogelijk evenals eventueel benodigde aanpassingen. De inzet van een toetsdeskundige bij de beoordeling van toetsen en de begeleiding van docenten versterkt deze kwaliteit verder. Het panel geeft wel de suggestie mee aandacht te besteden aan de waarborg van de authenticiteit van schriftelijke opdrachten als papers.

6.4 Graad en CROHO-onderdeel

Het panel adviseert om de volgende graad aan de opleiding toe te kennen: Master of Laws (LLM)

Het panel adviseert het volgende CROHO-onderdeel voor de opleiding: Recht.

Afkortingen

AVG: Algemene Verordening Gegevensbescherming

AP: Autoriteit Persoonsgegevens

CCE: Convenant Civiel Effect

CROHO: Centraal Register Opleidingen Hoger Onderwijs

DKR: Domeinspecifieke Kader Rechtsgeleerdheid

EC: European Credits

ECO: Expertisecentrum Onderwijs (van de Open Universiteit)

Hbo: Hoger Beroepsonderwijs

NVAO: Nederlands-Vlaamse Accreditatie Organisatie

OU: Open Universiteit

WHW: Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek

Wo: Wetenschappelijk Onderwijs

